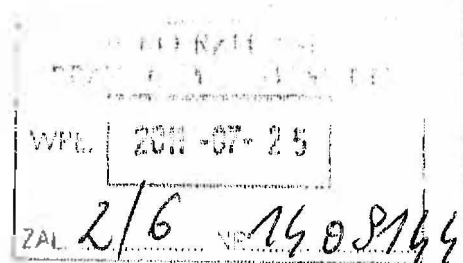

KANCELARIA ADWOKACKA

Małgorzata HELLER-KACZMARSKA

ul. Poznańska 57/13, 60-852 Poznań, tel. (061) 852-96-75, e-mail: mheller@op.pl, BZ WBK SA 6 Oddz. w Poznaniu 74 1090 1362 0000 0000 3601 9994, NIP 778 016 33 35

Poznań, dnia 21.07.2011r.

Do

Rzecznika Praw Obywatelskich
00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Odniesienie się do uwag i wniosków zawartych w Raporcie Mechanizmu Prewencji z dnia 6.05.2011 z wizytacji w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym Dom Miłosierdzia św. Józefa

Jako pełnomocnik Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego Dom Miłosierdzia św. Józefa w Kaliszu, powołując się na załączone pełnomocnictwo, w związku z wizytacją Krajowego Mechanizmu Prewencji i treścią sporządzonego po wizytacji Raportu podnoszę co następuje.

Zgodnie z Konwencją w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania i karania przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 10.12.1984r. ratyfikowaną przez Państwo Polskie i obowiązującego protokołu fakultatywnego do Konwencji, Krajowym Mechanizmom Prewencji przyznaje się uprawnienia do regularnego sprawdzania sposobu traktowania osób pozbawionych wolności w miejscach określonych w art. 4 Protokołu w każdym miejscu pozostającym pod jurysdykcją i kontrolą, gdzie przebywają osoby pozbawione wolności. Wizyty te przeprowadza się w celu wzmocnienia, o ile to konieczne, ochrony tych osób przed torturami oraz innym okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem albo karaniem. Przepis art.1 Konwencji definiuje pojęcie „tortury” dla stosowania uprawnień Krajowego Mechanizmu Prewencji. Skierowanie osób z Krajowego Mechanizmu Prewencji na wizytacje do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kaliszu narusza powyższe uprawnienia z następujących powodów :

1/ Wychowankowie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kaliszu nie są osobami pozbawionymi wolności w rozumieniu przepisów Konwencji.

2/ Przyjęcie do Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego wymaga uprzedniej pisemnej zgody rodziców, którym przysługuje pełnia władzy rodzicielskiej, którzy akceptują by wychowanie i edukacja ich dzieci przebiegała w placówce kościelnej z uwzględnieniem obowiązków i praw wynikających ze Statutu placówki i regulaminu.

3/ Precyzowanie w Raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji rekomendacji w zakresie zapewnienia wolności sumienia i religii, a więc prawa do odmowy uczestniczenia we mszach świętych stanowi ingerencję we władzę rodzicielską rodziców wychowanek Domu i Szkoły. Narusza to także prawo rodziców potwierdzone art.53 ust 3 Konstytucji RP oraz Konkordatem zawartym w dniu 28.07.1993r. pomiędzy Stolicą Apostolską i Rzeczypospolitą Polską /art.12 gwarantujące prawo rodziców do wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniem. Stanowi to także naruszenie zasady neutralności Państwa wobec przekonań religijnych obywateli wyrażonej w art.25 ust.2 Konstytucji.

Wszystkie pozostałe rekomendacje, mimo kwestionowania prawdziwości ustaleń stanowiących ich podstawę, co wynika z załącznika do pisma /relacji z Kontroli/ stanowią bezprawną ingerencję we władzę rodzicielską rodziców wychowanek, którzy wyrażając zgodę na pobyt ich córek w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym Dom Miłosierdzia św. Józefa w Kaliszu wyrazili zgodę na stosowanie wobec dzieci zasad wynikających ze Statutu i Regulaminu Ośrodka. Także nie stanowią działań wskazanych w definicji pojęcia „tortury” określonej przepisem art.1 Konwencji.

Zaniepokojenie sposobem przeprowadzenia wizytacji i treści rekomendacji jest tym większe, że jednostronne ustalenia zostały przesłane do Wielkopolskiego Kuratora Oświaty, Prezesa Sądu Okręgowego w Kaliszu Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz „Porozumieniu na rzecz wprowadzenia OPCAT”

Zastrzeżenia w przedmiocie prawidłowości dokonywania ustaleń wyrazili wszyscy pracownicy /pedagodzy, psychologzy/ Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego, a jednostronne, kwestionowane ustalenia naruszają dobra osobiste pracowników Ośrodka ./ kontrola korespondencji/

Powyższe stanowi ustosunkowanie się do uwag i wniosków Raportu.
Mandantka moja kwestionuje prawidłowość co do zasady prowadzenia wizytacji w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym Dom Miłosierdzia św.

Józefa w Kaliszu przez Krajowy Mechanizm Prewencji, prawidłowość przeprowadzonej wizytacji i prawdziwość wniosków.

Odpis pisma zostaje skierowany do wszystkich adresatów Raportu.

Małgorzata Heller-Kaczmarek
adwokat

Załącznik:

Odpis pełnomocnictwa
Pismo Dyrektora MOW Dom św. Józefa z załącznikami

Do wiadomości:

- 1/ Prezes Sądu Okręgowego w Kaliszu
- 2/ Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia,
- 3/ Wielkopolski Kurator Oświaty
- 4/ Helsińska Fundacja Praw Człowieka
- 5/ Porozumienie na rzecz wprowadzenie OPAT

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy
Dom Miłosierdzia św. Józefa
w Kaliszu

ul. Poznańska 26
tel. / fax. 0-62/767-50-87

62 – 800 Kalisz
e-mail : biuro@mow.kalisz.pl

Kalisz, dn. 04.07.2011r.

MOWŚJ/2011/07/2011

Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Po zapoznaniu się z treścią Raportu z wizytacji Krajowego Mechanizmu Prewencji mającej miejsce w naszej placówce w dniach 17-18.03.2011r. postanowiliśmy skierować do Państwa pismo, w którym chcemy wyrazić nasz sprzeciw wobec sposobu przeprowadzonej kontroli/wizytacji.

Biorąc pod uwagę wszelkie zarzuty skierowane pod adresem naszego MOW w oparciu o interpretację dokumentacji placówki przez wizytujących bez konsultacji z dyrekcją i pracownikami MOW oraz o rozmowy głównie z podopiecznymi placówki, jesteśmy oburzeni, że w Raporcie pojawiło się ogólne odniesienie do rozmów z pracownikami. W załączniku do naszego pisma, dołączamy załącznik z podpisami pracowników kadry pedagogicznej i psychologicznej MOW i szkoły. Nawiązując do wzmianki dotyczącej rozmów z pracownikami, przekazujemy, że były to tylko 4 osoby: pedagog szkoły/wychowawca MOW, pielęgniarka MOW/szkoły, dwóch psychologów. Rozmowy były poza tym krótkie, a pytania – jak wypowiadają się pracownicy – sugerujące odpowiedzi. Mając na uwadze taki obrót sprawy, zwracamy się z postulatem o bardziej precyzyjne określanie faktów w Raporcie przez pracowników KMP, o nieuogólnianie informacji, a już tym bardziej o odpowiedzialność wobec treści, które cytowane w Raporcie nie pochodzą od osoby, na którą powołują się sporządzający dokument. Mamy tu na myśli cytowaną wypowiedź Dyrektora naszego MOW na temat izolatki/pokoju chorych. Wypowiedź na temat funkcjonalności pokoju chorych według Dyrektora naszego MOW była następująca, cytujemy: *W naszym Ośrodku nie ma izolatek, ale taka nazwa funkcjonuje w obiegu przez doświadczenia wychowanek z innych placówek. U nas funkcjonuje pokój chorych, który pełni kilka zadań: 1. miejsce przeznaczone dla wychowanek ze znaczącymi infekcjami chorobowymi, jako miejsce oddzielające chorego od zdrowej społeczności do czasu powrotu do zdrowia; 2. miejsce tzw. okresu przejściowego, który stosowany jest w sytuacjach nadzwyczajnych: przyjazd wychowanki pod silnym wpływem środków odurzających; przyjazd wychowanki prezentującej bardzo wulgarne i niebezpieczne dla otoczenia reszty wychowanek zachowanie; przyjazd wychowanki prezentującej zachowania wskazujące na obecność środków odurzających w organizmie, których testy narkotyczne nie mogą wykryć, np.: dopalaczy. We wszystkich tych sytuacjach, a szczególnie o pozytywnych wynikach testów*

narkotycznych informujemy miejscową policję, której pracownicy przyjeżdżają do naszego Ośrodka – tego samego dnia lub zaraz na drugi dzień. W sytuacji, kiedy wychowanka przechodzi do pokoju chorych, przebywa ona tam pod stałą opieką wychowawców, pielęgniarki oraz ma zorganizowaną możliwość kontaktu z wychowankami, które postępując w terapii resocjalizacyjnej mają za zadanie ją wspierać na etapie wyciszenia i spokojniejszego wejścia na grupę wychowawczą.

Ponadto jesteśmy oburzeni, że pracownik KMP – p. Justyna Józwiak, będąc na terenie szkoły, przy zapoznawaniu się z pomieszczeniem pokoju nauczycielskiego, bez zapytania obecnego nauczyciela, wyciągnęła z pomiędzy jego materiałów dydaktycznych wystającą kopertę. Następnie zarzucała nauczycielowi kontrolę korespondencji, co było nieprawdą, ponieważ – jak tłumaczył w rozmowie – uczennica przekazała list do wysłania w szkole po dopełnieniu zapisków i widocznie zapomniała zakleić kopertę, bo sam tego nawet nie zauważył, że jest otwarta. Pracownik KMP nie przyjmował treści wypowiedzi nauczyciela, sugerując cały czas naruszenie praw wychowanki do zamkniętej korespondencji. Nie rozumiemy, dlaczego wszelka konkretna odpowiedź pracownika pedagogicznego, którą chciał on nawet potwierdzić wypowiedzią uczennicy, nie mogła spotkać się z obiektywnym przyjęciem drugiej strony.

Ponadto, wszyscy nauczyciele, którzy mieli opuścić sale lekcyjne podczas prowadzonych zajęć, ponieważ wizytujący chcieli na osobności rozmawiać, a na drugi dzień pożegnać się z uczennicami, oświadczają swoje wielkie oburzenie i niepokój. Widzieli bowiem, że wizytujący postawili dyrekcję i ich samych w sytuacji ogromnego dyskomfortu sytuacyjnego. Również w tym przypadku wyrażamy swój protest, nawiązując do praw nauczyciela, który podczas zajęć lekcyjnych odpowiada za bezpieczeństwo uczniów. Niepokoi nas sposób przeprowadzania takiej kontroli. Nawiązując do różnych wcześniejszych kontroli instytucjonalnych, nie mieliśmy nigdy tak ogromnego dyskomfortu, jak w tej sytuacji.

Rola KMP miała tu za zadanie ocenę warunków traktowania nieletnich w naszym MOW, niestety te kilka godzin obecności państwa wizytujących ze swoim sposobem bycia, zaowocowało widocznym rozbiciem psychicznym naszych podopiecznych. Psycholodzy szczerze mieli co robić podczas terapii. Nie uwzględniono w pełni autonomii funkcjonowania naszej placówki, która ma charakter katolicki. Wszyscy rodzice/opiekunowie prawni naszych podopiecznych pisemnie wyrazili zgodę na pobyt ich dzieci/podopiecznych w tym miejscu, o takim charakterze. Wszyscy staramy się dbać o poszanowanie godności każdej wychowanki, pracowników i odwiedzających nasz MOW i szkołę, wszelkie ustalenia decyzyjne podejmujemy wspólnie konsultując się z dyrekcją. Nawiązując do tego, wyrażamy swój sprzeciw również wobec faktu wyrażania osobistych opinii przez pracowników KMP, na temat pewnych elementów wystroju budynku nawiązujących do katolickiego charakteru placówki oraz wyprzedzających treści dokumentu powizytacyjnego i podważających treści statutowe naszego MOW, którymi spontanicznie dzieliła się wychowanka z wychowawcą i psychologiem. Jedna z naszych wychowanek bowiem przekazała, że pani, z którą rozmawiała powiedziała - cytując: *...musimy tu wiele zmienić.*

Statut MOW i szkoły zatwierdzony przez władze naszego Miasta Kalisza i kuratorium po wpisie do ewidencji szkół i placówek niepublicznych, jest podstawą prawnego funkcjonowania obu placówek. Uprzejmie prosimy o niepodważanie tych treści w Raportach przez pracowników KMP, które wprowadzone w życie pomagają naszym wychowankom

odnajdywać sens swojego życia oraz odkrywać na nowo poczucie własnej wartości wobec przykrych wydarzeń z ich przeszłości.

Ponadto, znając zakres pedagogiki resocjalizacyjnej i dysfunkcjonalności jej adresatów, jest nam ogromnie przykro, że nasze wychowanki zakwalifikowane zostały do grupy osób pozbawionych wolności. Penitencjarne podejście do podopiecznych placówki MOW, przy zakresie wiekowym od 13 r.ż. jest ogromnie godzące w dobro dziecka poddanego ponownej socjalizacji w ramach wzmożonego procesu wychowawczo - edukacyjnego. Rodzice/opiekunowie prawni naszych wychowanek również wyrazili w tej kwestii ogromne swoje oburzenie. Poczuli się dotknięci i obrażeni za zakwalifikowanie ich dzieci/podopiecznych do grupy nieletnich pozbawionych wolności.

Mamy nadzieję, że nasze pismo zostanie przyjęte w ramach prośby o zwrócenie uwagi na sposób przeprowadzanych wizytacji przez pracowników Krajowego Mechanizmu Prewencji oraz na obiektywność treści przedstawianych w raportach powizytacyjnych.

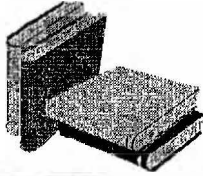
Z poważaniem
Kadra pracowników pedagogicznych i psychologów
MOW Domu Miłosierdzia św. Józefa
i Niepublicznego Gimnazjum Specjalnego im. św. Józefa

Reprezentujący placówki

DYREKTOR
MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA WYCHOWAWCZEGO
Domu Miłosierdzia św. Józefa
I NIEPUBLICZNEGO GIMNAZJUM SPECJALNEGO
w Kaliszu
mgr Renata Bojańska

Załączniki :

- a) Podpisy pracowników MOW i szkoły w Kaliszu
- b) Podpisy rodziców/opiekunów prawnych wychowanek MOW w Kaliszu

KANCELARIA ADWOKACKA

Małgorzata HELLER-KACZMARSKA

ul. Poznańska 57/13, 60-852 Poznań, tel. (061) 852-96-75, e-mail: mheller@op.pl, BZ WBK SA 6 Oddz. w Poznaniu 74 1090 1362 0000 0000 3601 9994, NIP 778 016 33 35

PEŁNOMOCNICTWO

Niniejszym ustanawiam adwokata **Małgorzatę Heller – Kaczmarską**
Kancelaria Adwokacka ul. Poznańska 57/13, 60-852 Poznań moim:

1. Pełnomocnikiem
2. obrońcą*

w sprawie... *Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego*

...*Dom Młodzieży w Łopuże w sprawie odwołania się*

w zakresie określonym przez : *do rozpoznania sprawy Mechanizm Przewoźny*

1. art. 91 k.p.c.
2. art. 82 i 83 k.p.k.
3. art. 33 k.p.a.*1
4. inne.....

DYREKTOR
MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA
WYCHOWAWCZEGO
Bożarska
mgr *Bożarska*

Poznań, dnia *17 lipca 2011*

Podpis

MIASTO POZNAŃ
WYDZIAŁ FINANSÓW
Oddział Pozostałych Dochodów
Podatkowych i Niepodatkowych
61-706 Poznań, ul. Libelta 14/20

Inkasent: 913598 / AGENCJA PRZEDSIĘBIORSTWO
HANDLOWO-USŁUGOWE JAROSŁAW
KACZMAREK
Punkt poboru: 1305 / MŁYŃSKA 1A
61-729 POZNAŃ

OŚRODEK WYCHOWAWCZY
osiedzia św. Józefa
ska 26, 62-800 Kalisz
x 62 / 767 50 87
1836-00021 NIP 6182104612

Dowód wpłaty Nr: 1/1/12/07/2011/913598/1305

ORIGINAL

Wpłacający:

KANCELARIA ADWOKACKA MAŁGORZATA HELLER-KACZMARSKA
ul. POZNAŃSKA 57/13
60-852 POZNAŃ

KANCELARIA ADWOKACKA
Małgorzata Heller-Kaczmarska
adwokat
60-852 Poznań, ul. Poznańska 57/13
tel./fax 061 852 96 75, e-mail: mheller@op.pl
NIP 778-016-33-35 REGON 632154797

Data zapłaty: 2011-07-12

Tytułem: Oplata skarbową

Kwota: 17 zł

Słownie: siedemnaście zł, 0 gr.

Potwierdzam zgodność odp.
z oryginałem.

Poznań, dnia *21 LIP 2011*

Jarosław Kaczmarek
AGENT P.H.U.
11-729 Poznań ul. Młyńska 1A
Regon 630537389 NIP 782-122-46-07

Podpis i pieczęć Inkasenta:

Lista pracowników pedagogicznych i psychologów
Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego *Domu Miłosierdzia św. Józefa*
w Kaliszu, podpisujących się pod treścią Oświadczenia:

Tomasz Zduwanin
Beata Hoeyh
Joanna Lint
Beata Jozniak
Elżbieta Domagala
Anna Moturik
Alicja Jasminin
Najgorata Szubowski
Edyta Cimobot
Danka Kalasa
Ewa Ignat
Teresa Wroble
Wopci Zdristawa
Renata Bojarska

Ładna skłoty:
Tomasz Zduwanin
Anna Mielnerki-Biotek
Yzabella Napijaska-Dyl
Tomasz Rola
Anna Kurak
Hirostaco Szymczak
Tomasz Czumaliowski
Halina Rosponde
Rach Gygled
Rach Szpalali
Renata Bojarska

guf

Jako rodzice/opiekunowie prawni naszych córek/podopiecznych, które są wychowankami Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego Domu Miłosierdzia św. Józefa w Kaliszu o charakterze katolickim, czujemy się dotknięci i obrażeni za zakwalifikowanie naszych dzieci/podopiecznych przez pracowników Krajowego Mechanizmu Prewencji do grupy nieletnich pozbawionych wolności.

Potwierdzamy to swoim podpisem:

Kolowski Tomasz
Kobowska Renata
Sebastian Palus
Kłosa Tomasz
Kowalski Tomasz
Kulski Tomasz
Kowalski Tomasz
Marta Zamiesz
Mariusz Dobisz
Baran Zbigniew
Cokar Beata
Skotarski Justyna
Sypkowska Józef
Silber Anna
Sommerfeld Violetta
Kumol Elżbieta
Kudayne Sławomir
Joanna Annińska

Stępiński Beata
Alicja Janowska
Agnieszka Stępińska
Krzysztof Huber
Krzysztof Janowski
Marta Papież
Wojciech Sowa
Wojciech Jan
Krzysztof Janowski
Andrzej Janowski
Albena-Powłocka
Teresa Zbigniew
Paweł Janowski
Guazyna Annińska
Krzysztof Janowski
Krzysztof Janowski

Warszawa, 1 września 2011 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-668937-VII-7020.8.4/11/JJ

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

**Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”**

Pani
Małgorzata Heller-Kaczmarska
Kancelaria Adwokacka
Ul. Poznańska 26
60 –852 Poznań

W związku z pismem z dnia 21 lipca 2011 r., w którym podważa Pani uprawnienia Krajowego Mechanizmu Prewencji (dalej: KMP, Mechanizm) do przeprowadzania wizytacji zapobiegawczych w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym *Dom Miłosierdzia św. Józefa* w Kaliszu oraz zawierającym polemikę z ustaleniami poczynionymi przez przedstawicieli Mechanizmu w trakcie wizytacji, pragnę wyjaśnić co następuje.

W dniu 18 stycznia 2008 r. Minister Sprawiedliwości, na podstawie uchwały Rady Ministrów Nr 144/2005 z dnia 25 maja 2005 r. – powierzył oficjalnie Rzecznikowi Praw Obywatelskich pełnienie funkcji Krajowego Mechanizmu Prewencji, w rozumieniu art. 3 Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, zwanego dalej OPCAT (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192). Powyższy Protokół, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku (w dniu 18 grudnia 2002 r.), został ratyfikowany przez Rzeczypospolitą Polską w dniu 2 września 2005 r., na podstawie uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie - stanowi zatem część polskiego porządku prawnego i jest bezpośrednio stosowany, zgodnie z treścią art. 91 Konstytucji RP.

Istotą działalności Krajowego Mechanizmu Prewencji są regularne wizytacje zapobiegawcze **miejsc zatrzymań**. Zgodnie z definicją art. 4 OPCAT, pod tym pojęciem kryją się wszystkie miejsca pozostające pod jurysdykcją i kontrolą Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie przebywają lub mogą przebywać osoby pozbawione wolności na podstawie polecenia organu władzy publicznej bądź za jego namową, zgodą lub przyzwoleniem. Z kolei **pozbawienie wolności** oznacza jakąkolwiek formę zatrzymania lub uwięzienia bądź umieszczenia osoby w publicznym lub prywatnym miejscu odosobnienia, którego osobie tej

nie wolno z własnej woli opuszczać, na mocy polecenia jakiejkolwiek władzy sądowej, administracyjnej lub innej.

Tak szerokie ujęcie definicji pojęcia **pozbawienia wolności** oraz **miejsc zatrzymań** oznacza, iż zadaniem Krajowego Mechanizmu Prewencji w Polsce jest przeprowadzanie wizytacji w około tysiąca ośmiuset różnego rodzaju jednostek. Są to między innymi: zakłady karne, areszty śledcze, pomieszczenia dla osób zatrzymanych jednostek organizacyjnych Policji, izby wytrzeźwień, domy pomocy społecznej, ośrodki strzeżone dla cudzoziemców, szpitale psychiatryczne, jak i placówki dla nieletnich takie jak: zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki socjoterapii.

Mimo że te dwa ostatnie rodzaje placówek nie mają charakteru zamkniętego, a umieszczona w nich młodzież to osoby, wobec których sądy rodzinne, działając w trybie art. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. *o postępowaniu w sprawach nieletnich*, zwanej dalej u.p.n. (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 ze zm.), wydały postanowienie o zastosowaniu środka wychowawczego, polegającego na umieszczeniu w tego typu placówce, to wychowankowie tych ośrodków mieszczą się w definicji osób pozbawionych wolności, a placówki wychowawcze w kategorii miejsc zatrzymań, określonych w art. 4 OPCAT. Wyjątek stanowią wychowankowie młodzieżowych ośrodków socjoterapii, którzy zostali w nich umieszczeni na mocy orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego, wydanego na wniosek rodziców – zgodnie z definicją OPCAT nie są to osoby pozbawione wolności. Jednakże dopóki w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii przebywać będą także nieletni, wobec których sąd orzekł zastosowanie takiego środka wychowawczego, placówki te stanowią przedmiot zainteresowania Mechanizmu.

Krajowy Mechanizm Prewencji każdorazowo sprawdza na miejscu sposób traktowania osób pozbawionych wolności, w szczególności pod względem ich ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, nieludzkim lub poniżającym traktowaniem albo karaniem. W odróżnieniu od definicji „tortur”, która zawarta została w art. 1 Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur (...), definicja „innych form okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania” nie jest wyraźnie wskazana w Konwencji. Jednakże z biegiem lat, formy traktowania i karania uznane za okrutne, nieludzkie lub poniżające, zostały określone w orzecznictwie międzynarodowym. Brak

konkretnej definicji powoduje, że za takie zachowania uznawane są inne formy przemocy, które nie spełniają definicji tortur, ale mimo wszystko powodują cierpienie. Działania te są również całkowicie zabronione. Zaprezentowane powyżej podejście daje możliwość najszerszej ochrony ludzkiej "godności". Tak szerokie podejście znajduje również odzwierciedlenie w pracach KMP. Mając na względzie prewencyjny charakter działalności Mechanizmu, nieprawidłowości ujawnione podczas wizytacji MOW w Kaliszu, mimo że nie stanowią działań wskazanych w definicji pojęcia „tortury”, niewątpliwie mieszczą się w zachowaniach uznawanych za okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub mogących do takich zachowań prowadzić.

Warto przy tym podkreślić, iż międzynarodowi eksperci w zakresie ochrony praw człowieka uznają, że podczas pracy w ramach prewencji, odróżnianie definicji tortur oraz innego nieludzkiego, poniżającego traktowania lub karania nie ma w zasadzie znaczenia, gdyż każda z tych form zachowania jest absolutnie zakazana na mocy prawa międzynarodowego.

Geneza wprowadzenia stałego monitoringu miejsc zatrzymań wynika z faktu, że osoby przebywające w takich miejscach – z definicji zamkniętych na świat zewnętrzny - są bardziej narażone na różnego rodzaju nadużycia. Poszanowanie praw osób pozbawionych wolności zależy wyłącznie od władz odpowiedzialnych za miejsca zatrzymań. Procesy społeczne zachodzące w strukturach takich miejsc, jak i zachowania osób poddanych silnemu stresowi i presji w szczególny sposób generują sytuacje prowadzące do łamania praw człowieka. Toteż system funkcjonowania miejsc „zamkniętych” powinien być jak najbardziej przejrzysty i nastawiony na współpracę ze środowiskiem otwartym, dzięki czemu zmniejsza się ryzyko występowania wszelkich nadużyć.

Systematyczne kontrole Mechanizmu stanowią jedno z najskuteczniejszych narzędzi zapobiegania niedozwolonym formom traktowania osób przebywającym w miejscach zatrzymań. Każda z wizytacji KMP zorganizowana jest według następującego porządku:

- rozmowa z dyrekcją (lub osobą ją reprezentującą) wizytowanej placówki;
- ogląd wszystkich pomieszczeń placówki;
- przeprowadzenie indywidualnych i grupowych rozmów z osobami umieszczonymi w placówce;
- przeprowadzenie rozmów z personelem placówki;

- analiza dokumentacji;
- formułowanie rekomendacji powizytacyjnych podczas rozmowy podsumowującej wraz z odebraniem wyjaśnień od kierownictwa.

Rzecznik, wykonując zadania Krajowego Mechanizmu Prewencji działa jako organ mający na celu ochronę osób pozbawionych wolności przed niebezpieczeństwem naruszenia ich praw. Jego przedstawiciele zobligowani są tym samym do przyjmowania nawet niemożliwych do sprawdzenia sygnałów dotyczących niedozwolonych form traktowania takich osób. Mając w określonych przypadkach świadomość braku możliwości ustalenia zasadności zarzutów zgłaszanych przez naszych rozmówców w trakcie wizytacji konkretnej placówki, przedstawiamy je kierownictwu celem ich weryfikacji.

Czynności przeprowadzone przez przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym *Dom Miłosierdzia św. Józefa* w Kaliszu czyniły zadość powyższemu porządkowi.

Odnosząc się do Pani stwierdzenia: „*Wszystkie pozostałe rekomendacje (...) stanowią bezprawną ingerencję we władze rodzicielską rodziców wychowanek, którzy wyrażając zgodę na pobyt ich córek w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym Dom Miłosierdzia św. Józefa w Kaliszu wyrazili zgodę na stosowanie wobec dzieci zasad wynikających ze Statutu i Regulaminu Ośrodka*” pragnę zaznaczyć, iż zgodnie z definicją praw człowieka, są one niezbywalne, a zatem nie wolno ich pozbawić jednostki oraz że jednostka **nie może sama dobrowolnie praw tych odstąpić**. W związku z tym, niedopuszczalne jest łamanie praw człowieka, nawet jeśli on sam lub osoba za niego prawnie odpowiedzialna wyrazi na to zgodę. Nie oznacza to, że prawa człowieka mają charakter absolutny. Mogą one podlegać ograniczeniom, ale tylko w wyjątkowych, z góry przewidzianych przypadkach i zgodnie z uznanymi procedurami (np. w sytuacji pozbawienia wolności), a nie według dowolnego uznania (np. władz odpowiedzialnych za funkcjonowanie placówki).

W oparciu o tezy wynikające ze współczesnej nauki oraz szczegółowych definicji praw człowieka, Krajowy Mechanizm Prewencji bada wszelkie sygnały dotyczące nieprzestrzegania praw człowieka w miejscach detencji. W związku z powyższym, zgoda rodziców na pobyt ich córek w jakiegokolwiek placówce, nie stanowi dla pracowników KMP usprawiedliwienia co do nieprawidłowości związanych z funkcjonowaniem danej placówki. Tym samym, wszelkie zapisy Statutu i Regulaminu, zakwestionowane przez KMP, powinny zostać zmienione i dostosowane do wymogów prawa krajowego i międzynarodowego.

Pragnę podkreślić, iż Krajowy Mechanizm Prewencji nie ingeruje w prawo rodziców do wychowywania i nauczania moralnego i religijnego zgodnego ze swoimi przekonaniem. Jednakże zapis jaki znalazł się Regulaminie wychowanki pkt. III („*Przebywając w placówce katolickiej, bez względu na własne przekonania, szanuję i uczestniczę w praktykach religijnych*”) nie traktuje o uczestniczeniu wychowanek w praktykach religijnych za zgodą rodziców, a dotyczy wszystkich nieletnich skierowanych przez Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE) do tej placówki. Warto przy tym podkreślić, że dopiero po skierowaniu i umieszczeniu dziewczynki w placówce, Dyrektor MOW *Dom Miłosierdzia św. Józefa* w Kaliszu kontaktuje się z rodzicami nieletniej i prosi o podpisanie zgody na pobyt dziecka w placówce o charakterze katolickim. A zatem wola rodziców, co do udziału ich córek w praktykach religijnych, może być realizowana dopiero po podpisaniu przez nich odpowiedniej zgody, nie zaś przed kontaktem z rodzicami lub w sytuacji, gdy wyegzekwowanie takiej zgody nie jest możliwe.

Ponadto, Krajowy Mechanizm Prewencji za niedopuszczalne uznaje rozpytywanie przez Dyrektora placówki wychowanek i pracowników co do tematów poruszanych przez nich w rozmowach z wizytującymi. Sytuacja ta budzi poważne zaniepokojenie tym bardziej, że podczas rozmowy podsumowującej wizytację, Krajowy Mechanizm Prewencji poinformował Dyrektora Ośrodka, iż na mocy art. 21 Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, *żadna władza nie może nakazać, zastosować, pozwolić lub dopuścić do stosowania jakiegokolwiek sankcji przeciwko jakiegokolwiek osobie lub organizacji, za przekazanie krajowemu mechanizmowi prewencji jakiegokolwiek informacji, prawdziwej bądź fałszywej, i żadna taka osoba lub organizacja nie poniesie żadnego uszczerbku w jakikolwiek inny sposób*. Ponadto, informacje zebrane przez krajowe mechanizmy prewencji są poufne i objęte tajemnicą.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 19 i art. 22 Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, zwracam się z uprzejmą prośbą o ponowne przeanalizowanie rekomendacji Krajowego Mechanizmu Prewencji oraz podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania oczywistych nieprawidłowości w funkcjonowaniu tej placówki.

ZASTĘPCA DYREKTORA ZESPOŁU

Magdalena Chmielak

Do wiadomości:

- 1) Prezes Sądu Okręgowego w Kaliszu;
- 2) Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia;
- 3) Wielkopolski Kurator Oświaty;
- 4) Helsińska Fundacja Praw Człowieka;

Warszawa

2011 -11- 25

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-668937-VII-7020.8.4/11/JJ

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pani
Małgorzata Heller-Kaczmarek
Kancelaria Adwokacka
Ul. Poznańska 57/13
60 -852 Poznań

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

W związku z ustanowieniem Pani jako pełnomocnika Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego *Dom Miłosierdzia św. Józefa* w Kaliszu, pragnę przypomnieć, iż w dniach 17-18 marca 2011 r. pracownicy Krajowego Mechanizmu Prewencji przeprowadzili wizytację zapobiegawczą tej placówki. Wszelkie uwagi i wnioski, wynikające z czynności podjętych w trakcie pobytu Krajowego Mechanizmu Prewencji w tej placówce, przedstawione zostały w Raporcie powizytacyjnym, który został wysłany do Pani Dyrektor Ośrodka w dniu 6 maja 2011 r. z prośbą o ustosunkowanie się do uwag i wniosków w nim zawartych. Do dnia dzisiejszego Krajowy Mechanizm Prewencji nie otrzymał odpowiedzi.

W związku z powyższym zwracam się z uprzejmą prośbą o poinformowanie w terminie 30 dni, czy i w jaki sposób zrealizowano rekomendacje Krajowego Mechanizmu Prewencji, wydane w następstwie wizytacji.

Z poważaniem

ZASTĘPCA DYREKTORA ZESPOŁU

Magdalena Chmielak

Warszawa 2011-11-25

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-668937-VII-7020.8.4/11/JJ

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Wielkopolski Kurator Oświaty
ul. Kościuszki 93
61-716 Poznań

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

W dniach 17-18 marca 2011 r. pracownicy Krajowego Mechanizmu Prewencji przeprowadzili wizytację zapobiegawczą w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym *Dom Miłosierdzia św. Józefa* w Kaliszu. Wszelkie uwagi i wnioski, wynikające z czynności podjętych w trakcie pobytu Krajowego Mechanizmu Prewencji w tej placówce, przedstawione zostały w Raporcie powizytacyjnym, który został wysłany Pani w dniu 6 maja 2011 r. z prośbą o ustosunkowanie się do uwag i wniosków w nim zawartych. Do dnia dzisiejszego Krajowy Mechanizm Prewencji nie otrzymał odpowiedzi.

W związku z powyższym zwracam się z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do rekomendacji Krajowego Mechanizmu Prewencji, wydanych w następstwie wizytacji, w terminie 30 dni.

Z poważaniem

ZASTĘPCA DYREKTORA ZESPOŁU

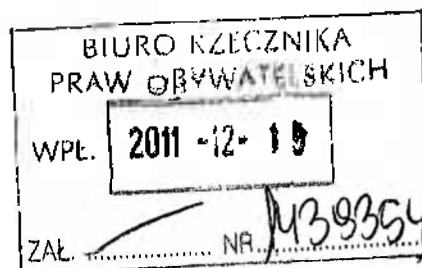

Magdalena Chmiolak

WICEKURATOR OŚWIATY

ul. Kościuszki 93
61-716 Poznań

DKa-0711/15/11

Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”
00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Poznań, dn. 15 grudnia 2011 r.

668937/11

Dotyczy: odpowiedzi na pismo Nr RPO-668937-VII-7020.8.4/11/JJ z dnia 25.11.2011 r

W odpowiedzi na pismo Nr RPO-668937-VII-7020.8.4/11/JJ z dnia 25.11.2011 r. dotyczącego ustosunkowania się do rekomendacji Krajowego Mechanizmu Prewencji wydanych w następstwie przeprowadzonej wizytacji informuję, że podczas przeprowadzonych czynności wyjaśniających (kontrola dokumentacji) oraz rozmowy z Dyrektorem Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego Domu Miłosierdzia św. Józefa przy ul. Poznańskiej 26 w Kaliszu, s. Renatą Bojarską odniesiono się szczegółowo do wydanych w raporcie rekomendacji.

1. Z informacji uzyskanych od dyrektorki ośrodka, odwiedziny wychowanek z rodzicami nie są ograniczane. Rodzice, zachęceni są do częstych odwiedzin. Placówka dbając o porządek organizacyjny w ramach ustalania planu pracy na nowy rok szkolny 2011/2012, zaproponowała w pisemnie przesłanych listach do rodziców/opiekunów prawnych/propozycje spotkań odwiedzinowych z wychowanką na terenie MOW. Obowiązkowe odwiedziny wymagane są minimum raz w miesiącu. Informacje o chęci odwiedzin w sytuacji przejazdów kogoś z rodziny wychowanki przez Kalisz - w ramach ustalenia dnia i godziny - przekazywane są telefonicznie.
2. Wychowanki placówki mają umożliwiony kontakt z rodzeństwem, krewnymi lub innymi osobami z zewnątrz Ośrodka, według ustaleń wynikających z decyzji rodziców /opiekunów/ prawnie opowiadających się w sprawach nieletnich. Rodzice /opiekunowie prawni/ wskazują osoby do kontaktu ze swoimi córkami/podopiecznymi/ przy przyjęciu nieletniej do placówki – następnie w razie potrzeby weryfikują wstępne ustalenia w trakcie pobytu wychowanki w MOW (uzgodnienia z dyrekcją placówki).
3. Dyrektorka placówki poinformowała, że częstotliwość rozmów telefonicznych prowadzonych z wychowankami jest zapewniona (polecono zmienić i doprecyzować) zapis w „Regulaminie współpracy i kontaktów”. Według wyjaśnień, wychowanki skarżąc się na ograniczone możliwości kontaktów telefonicznych nie informowały o zdarzających się sytuacjach, kiedy z przyczyn niezależnych od Ośrodka połączenie telefoniczne jest niemożliwe.
4. W zakresie kontroli korespondencji placówka działa w oparciu o zapisy zawarte w *ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich*, zawarte w Art. 66 § 3,4,5. Ustalenia w tej kwestii funkcjonują w dużej mierze w obrębie ustaleń ustnych i w dokumentacji pozastatutowej. Polecono doprecyzować szczególnie zapisy dotyczące kontroli korespondencji w Statucie

i w regulaminach i poinformować o tym wychowanki i rodziców i bezwzględnie ich przestrzegać.

5. W trakcie rozmowy wyjaśniającej dyrektorka ośrodka podkreśla, że kwestię dotyczącą zapewnienia każdej wychowance placówki wolności sumienia i religii oraz uczestniczenia w praktykach religijnych, ustalane są w oparciu o zapisy Konstytucji RP art. 53, ust. 3 oraz Konwencji o prawach dziecka artykuły 5,14,18, gdzie ustalenia państwowe podkreślają, że rodzice mają pierwszeństwo w kierowaniu dzieckiem co do korzystania z prawa do swobody myśli sumienia i wyznania.

6. Podstawę stosowania środków dyscyplinujących w placówce stanowią zapisy dotyczące kar w Statucie Ośrodka, regulaminach i procedurach funkcjonujących w obrębie MOW. Stwierdzono brak szczegółowych zapisów w tej kwestii w Regulaminie Wychowanki. Polecono uzupełnić braki jak również zwrócono uwagę na konieczność stosowania wyłącznie kar ujętych w regulaminach.

7. W Statucie placówki stwierdzono, że częściowo został określony czas trwania wymierzanej kary dyscyplinarnej. Polecono doprecyzować zapisy, które nie są w pełni czytelne co do terminowości – dotyczy § 39 punkt 7.

8. W treści Statutu z dnia 30.04.2011r., wyeliminowano kary *pozbawienia funkcji społecznych, zawieszenia w prawach wychowanki*. Kwestię *przeniesienia do innej placówki* uszczegółowiono w zapisie § 41 ust.1 Statutu opierając się na zapisach *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym oraz młodzieżowym ośrodku socjoterapii z dnia 10 grudnia 2010r. (Dz. U. z 2010, Nr 9, poz. 41 z późn.zm.);*

9. Kwestie odwołań wychowanek od kar uwzględnione są w Statucie Ośrodka w § 40 ust. 1-7. Ponadto polecono wprowadzić do Regulaminu informację na temat osób właściwych do wymierzania kar.

10. Dyrektorka ośrodka poinformowała, że regularność ćwiczeń zapewniana jest wychowankom w formie gimnastyki porannej, zajęć z wychowania fizycznego i rekreacyjnych zajęć uwzględnionych w planie dnia - również na świeżym powietrzu. Większość wyjść na świeże powietrze dokumentują wychowanki w tzw. *Karcie wyjścia* lub w *Księdze wyjść wychowanek*. Ćwiczenia nie są ograniczane w ramach kar dyscyplinarnych. Różnorodność ćwiczeń zapewniona jest również w możliwości korzystania ze sprzętu sportowego dostępnego wychowankom na terenie placówki (np. rowerki, worki treningowe, itp.)

11. Kwestię respektowania prawa do wyrażania własnych poglądów zawarta jest w Statucie placówki w § 35 ust.10 i brzmi: *1. Wychowanka przebywając w Ośrodku ma prawo do: (...) 10) swobody wyrażania myśli i przekonań, światopoglądu i religii przy założeniu, że nie naruszają one dóbr osobistych innych osób będących członkami społeczności ośrodkowej, tj. w sposób kulturalny i z szacunkiem wobec innych*. Polecono w codziennej działalności ośrodka respektować prawo do wyrażania własnych poglądów.

12. Według znowelizowanej treści Statutu Ośrodka, w § 40 ust.7 dotyczącego informacji z adresami instytucji, do których wychowanki mogą zwrócić się w sytuacji naruszenia ich praw, zapisano:

W przypadku dotkliwego naruszenia praw wychowanki ośrodka, wychowanka ma prawo odwołania się do:

- a) Rzecznika Praw Dziecka;*
- b) Miejskiej Komendy Policji w Kaliszu;*
- c) Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Kaliszu.*

Adresy instytucji dostępne są w sekretariacie oraz zawieszono w formie informacji na tablicy w szkole.

Podczas rozmowy wyjaśniającej, Dyrektorka MOW Domu Miłosierdzia św. Józefa w Kaliszu poinformowała, że w redagowaniu treści Statutu Ośrodka oraz wszelkich ustaleń pojawiających się w dokumentacji dotyczącej wychowanki oraz w bezpośrednich kontaktach z rodzicami /opiekunami prawnymi/, placówka opiera się m.in. na następujących aktach prawnych:

- 1) Konstytucja RP
- 2) Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.
- 3) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym oraz młodzieżowym ośrodku socjoterapii z dnia 10 grudnia 2010r.
- 4) Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r. (tekst jednolity Dz. U z 2002r.);
- 5) Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 6) Konwencja o prawach dziecka (Dz.U. z 23.12.1991r.)
- 7) Ustawa o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego z dnia 17 maja 1989 r.;
- 8) ustalenia prawne dotyczące sprawy odpowiedzialności rodzicielskiej;

Wicedyrektor oświaty

Dorota Kinal

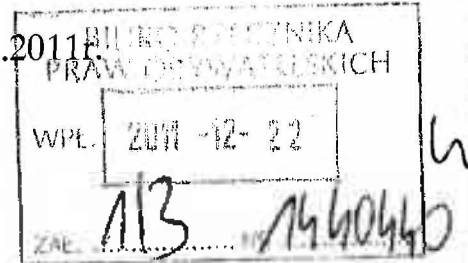

KANCELARIA ADWOKACKA

Małgorzata HELLER-KACZMARSKA

ul. Poznańska 57/13, 60-852 Poznań, tel (061) 852-96-75, e-mail: mheller@op.pl, 82 WBK SA 6 Oddz. w Poznaniu 74 1090 1362 0000 0000 3601 9994, NIP 778 016 33 35

Poznań, dnia 19.12.2011r.

Do
Rzecznika Praw Obywatelskich
00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77
Zespół „Krajowy Mechanizm Prewencji”

Odpowiadając na pismo Zespołu „Krajowego Mechanizmu Prewencji „ z dnia 25.11.2011r. wyjaśniam, że pismem z dnia 21.07.2011r. jako pełnomocnik Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego Dom Miłosierdzia św.Józefa w Kaliszu odniosłam się do uwag i wniosków zawartych w raporcie Mechanizmu Prewencji z dnia 6.05.2011r. Do pisma załączyłam pismo Dyrektora Ośrodka z dnia 4.07.2011r. zawierające szczegółowe odniesienie się do wskazanych uwag i wniosków. Podtrzymując zawarte w pismach odniesienia się do uwag i wniosków przedkładałam pismo Dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego Pani mgr Renaty Bojarskiej zawierające ustosunkowanie się do rekomendacji Krajowego Mechanizmu Prewencji zawartych w Raporcie .

Załącznik:

Pismo z dnia 8.12.2011r. Dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego

Z poważaniem

Małgorzata Heller-Kaczmarek

Kalisz, dn. 08.12.2011r.

MOWŚJ/ ~~660~~ 12/2011

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W związku z przeprowadzoną wizytacją w naszej placówce w dniach 17-18 marca 2011r. przez pracowników Krajowego Mechanizmu Prewencji, treść naszego pierwszego ustosunkowania się do Raportu powizytacyjnego przesłano z datą 04.07.2011r. Pismo zostało poprzedzone ustosunkowaniem pełnomocnika Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego *Domu Miłosierdzia św. Józefa* w Kaliszu, panią mecenas Małgorzatę Heller – Kaczmarską.

Niniejszym pismem przedstawiamy nasze ustosunkowanie się do rekomendacji zawartych w Raporcie z w/w wizytacji KMP. W naszym ustosunkowaniu się uwzględniona została nowelizowana treść Statutu placówki z dnia 30.04.2011r., o przygotowaniu której wspomniano wizytującym 18.03.2011r.

Chcąc zachować czytelność pisma, poniżej przedstawiamy ustosunkowania się Ośrodka do wskazanych rekomendacji w Raporcie KMP według punktów rekomendacji.

1. Zapewniamy, że odwiedziny wychowanek z rodzicami/opiekunami prawnymi nie są ograniczane. Rodzice/opiekunowie prawni wychowanek, tak jak dotychczas, zachęceni są do częstych odwiedzin swoich córek/podopiecznych na terenie MOW. Nasz Ośrodek dbając jednak o porządek organizacyjny w ramach ustalania planu pracy na nowy rok szkolny 2011/2012, zaproponował w pisemnie przesłanych listach do rodziców/opiekunów prawnych, oraz podczas spotkań i rozmów telefonicznych, proponowane terminy spotkań odwiedzinowych. Dbając natomiast o dobre efekty prowadzenia wychowanek w wymiarze resocjalizacji i terapii - tak jak było to ustalone dotychczas - obowiązkowe odwiedziny rodziców/opiekunów prawnych, wymagane są minimum raz w miesiącu, a wskazane co najmniej 2 razy w miesiącu. W sytuacjach okolicznościowych tj. w czasie przebywania rodzica/ opiekuna prawnego w Kaliszu poza zaproponowanymi terminami, można również odwiedzić córkę/podopieczną na terenie MOW. Informacje o chęci odwiedzin w takich sytuacjach - w ramach organizacyjnego ustalenia dnia i godziny - przekazywane są przez rodziców/opiekunów prawnych i innych członków z rodziny telefonicznie.
2. Tak jak to miało miejsce do tej pory, wychowanki placówki mają umożliwiony kontakt z rodzeństwem, krewnymi lub innymi osobami z zewnątrz spoza Ośrodka, według ustaleń wpływających z decyzji rodziców / opiekunów prawnie opowiadających się w sprawach nieletnich swoich córek/podopiecznych. Rodzice/opiekunowie prawni wskazują pisemnie osoby do kontaktu ze swoimi córkami/podopiecznymi przy przyjęciu nieletniej do placówki. Swoje wstępne ustalenia poszerzają o kolejne osoby w trakcie pobytu wychowanki w MOW. Placówka w tej kwestii opiera się na aktach prawnych dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz na *ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich*.

3. Częstotliwość rozmów telefonicznych prowadzonych z wychowankami podczas ich pobytu w placówce, jest zapewniona. Biorąc jednak pod uwagę przyczyny techniczne zakłócające połączenia telefoniczne, które są niezależne od żadnej instytucji, Ośrodek nie może ponosić odpowiedzialności za nieudane połączenia.
4. W ramach korespondencji placówka działa w oparciu o zapisy zawarte w *ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich* (Art. 66 § 3,4,5). Traktując indywidualnie każdą wychowankę poprzez odniesienie się do władzy rodzicielskiej jej opiekunów, przy przyjęciu nieletniej oraz w trakcie jej pobytu w MOW, ustala się z rodzicami / opiekunami prawnymi listę osób, które ich decyzją mogą być włączeni w kontakt z córką / podopieczną (*jak w/w: punkt 2*). W sytuacji pojawienia się korespondencji poza w/w ustaleniami, ostateczną decyzję w ramach przekazania jej wychowance, wychowawcy w konsultacji z dyrekcją, powierzają rodzicom /opiekunom prawnym.
5. Odnosząc się do kwestii dotyczącej zapewnienia każdej wychowance Ośrodka wolności sumienia i religii oraz uczestniczenia w praktykach religijnych, placówka działa w oparciu o zapisy Konstytucji RP art. 53, ust. 3 oraz Konwencji o prawach dziecka artykuły 5,14,18, w których według ustaleń państwowych w tej kwestii, podkreśla się ważną rolę rodziców/opiekunów prawnych. Do chwili osiągnięcia pełnoletniości przez swoje dzieci/podopieczne, mają oni bowiem pierwszeństwo w kierowaniu dzieckiem co do korzystania z prawa do swobody myśli sumienia i wyznania (*m.in. Konwencja Art. 14*).
6. Podstawę stosowania środków dyscyplinarnych w Ośrodku stanowią zapisy dotyczące kar zamieszczone głównie w Statucie placówki, w wewnętrznych regulaminach i procedurach, które funkcjonują w obrębie Ośrodka. W nowelizowanej treści Statutu informacje o karach zawarte wcześniej w § 36, pojawiają się pod zapisem § 39.
7. W nowelizowanej treści Statutu placówki z dnia 30.04.2011r., czas trwania wymierzanej kary dyscyplinarnej określony został w zapisie § 39. Zmiany w treści uwzględniają tematykę rozmowy z osobami wizytującymi, które później pojawiły się w Raporcie, jako nie w pełni zrozumiałe.
8. Również w odniesieniu do niniejszej rekomendacji, w treści nowelizowanego Statutu z dnia 30.04.2011r., została uwzględniona tematyka rozmowy z osobami wizytującymi, które później pojawiły się w Raporcie. Mimo wytłumaczonego znaczenia kar zamieszczonych w Statucie z dnia 23.10.2009r., tj. ich konkretnej roli wychowawczej w odniesieniu do społecznie funkcjonujących zasad, wykreślono kary w postaci: *pozbawienia funkcji społecznych, zawieszenia w prawach wychowanki*. Kwestię *przeniesienia do innej placówki* uszczegółowiono w zapisie § 41 ust.1 w/w Statutu, gdzie podstawą prawną w tej kwestii jest *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym oraz młodzieżowym ośrodku socjoterapii z dnia 10 grudnia 2010r. (Dz. U. z 2010, Nr 9, poz. 41 z późn.zm.)*;
9. Nawiązując do odwołań wychowanek od kar, podkreślamy, że kwestia ta została uwzględniona w przekazanym do wglądu pracownikom KMP podczas wizytacji, Statucie Ośrodka z dnia 23.10.2009r. pod § 38 w ustępach od 1 do 5. W nowelizowanej treści Statutu, kwestia odwołań wychowanek od kar pojawia się w zapisie pod § 40 w ustępach od 1 do 7. Osobami właściwymi do wymierzania kar jest Dyrekcja Ośrodka oraz pracownicy kadry pedagogiczno – psychologicznej w ścisłej współpracy z Dyrekcją placówki.
10. Podtrzymując różnorodność zajęć w planie dnia MOW, regularność ćwiczeń nadal jest zapewniana wychowankom Ośrodka. Różnorodność ćwiczeń, z których korzystają wychowanki na co dzień w placówce, pojawia się m.in. w: gimnastyce porannej, zajęciach szkolnych z wychowania fizycznego, rekreacyjno-sportowych zajęciach

popołudniowych (np.: gra w koszykówkę, aerobik, ćwiczenia z wykorzystaniem sprzętu sportowego: rowerki, worki treningowe, itp.). Zajęcia te odbywają się również na świeżym powietrzu, z uwzględnieniem warunków pogodowych. Obecnie dla potwierdzenia faktu, który zawsze miał miejsce, większość wyjść na świeże powietrze dokumentują wychowanki w tzw. *Karcie wyjścia* będącej częścią dokumentacji IPE-R lub w *Księdze wyjść wychowanek*. Ćwiczenia nie były i nie są ograniczane w ramach kar dyscyplinarnych. Tak jak wspomniano wyżej, różnorodność ćwiczeń zapewniona jest wychowankom również w możliwości korzystania ze sprzętu sportowego ogólnie dostępnego na terenie placówki (np. rowerki, worki treningowe, itp. dostępne bezpośrednio na korytarzach)

11. Od samego początku dyrekcja i kadra pedagogiczno – psychologiczna placówki, poprzez zapisy w Statucie Ośrodka z dnia 23.10.2009r. *Rozdział VII Prawa i obowiązki wychowanki Ośrodka § 32 ust.1 punkt 10*, respektowała kwestię prawa wychowanek do wyrażania własnych poglądów. Nawiązując obecnie do zapisów w nowelizowanej treści Statutu, cytuje się § 35 ust.1 punkt 10, który brzmi: *1. Wychowanka przebywając w Ośrodku ma prawo do: (...); 10) swobody wyrażania myśli i przekonań, światopoglądu i religii przy założeniu, że nie naruszają one dóbr osobistych innych osób będących członkami społeczności ośrodkowej, tj. w sposób kulturalny i z szacunkiem wobec innych.*
12. W ramach informacji dotyczących adresów instytucji, do których wychowanki mogą zwrócić się w sytuacji naruszenia ich praw, dołączono w nowelizowanej treści Statutu Ośrodka § 40 ust.7 przy treści możliwości odwołania się, który brzmi:
W przypadku dotkliwego naruszenia praw wychowanki ośrodka, wychowanka ma prawo odwołania się do:
 - a) *Rzecznika Praw Dziecka;*
 - b) *Miejskiej Komendy Policji w Kaliszu;*
 - c) *Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Kaliszu.*

zapis:

Adresy instytucji dostępne są w sekretariacie oraz zawieszono w formie informacji na tablicy w szkole.

Dopełniając naszą wypowiedź, chcemy podkreślić, że przy redagowaniu treści Statutu Ośrodka oraz wszelkich ustaleń pojawiających się w dokumentacji dotyczącej wychowanki oraz w bezpośrednich kontaktach z rodzicami / opiekunami prawnymi, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy *Dom Miłosierdzia św. Józefa* w Kaliszu opiera się m.in. na następujących aktach prawnych:

- 1) Konstytucja RP
- 2) Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.
- 3) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym oraz młodzieżowym ośrodku socjoterapii z dnia 10 grudnia 2010r.
- 4) Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r. (tekst jednolity Dz. U z 2002r.);
- 5) Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 6) Konwencja o prawach dziecka (Dz.U. z 23.12.1991r.)
- 7) Ustawa o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego z dnia 17 maja 1989 r.;
- 8) ustalenia prawne dotyczące sprawy odpowiedzialności rodzicielskiej.

Z poważaniem
DYREKTOR
MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA
WYCHOWAWCZEGO
mgr Bojarska

Warszawa

2012 -02- 2 1

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-668937-VII-7020.8.4/11/JJ

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

Pani
Małgorzata Heller-Kaczmarska
Kancelaria Adwokacka
Ul. Poznańska 57/13
60 -852 Poznań

W związku z ustanowieniem Pani jako pełnomocnika Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego *Dom Miłosierdzia św. Józefa* w Kaliszu, uprzejmie dziękuję za nadesłanie odpowiedzi na moje pismo z dnia 25.11.2011 r.

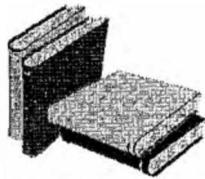
Jednocześnie zwracam się z prośbą o nadesłanie następującej dokumentacji: Statutu Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego *Domu Miłosierdzia św. Józefa* w Kaliszu, Regulaminu wychowanki, Regulaminu współpracy oraz kontaktów, a także dokumentacji stanowiącej podstawę stosowania środków dyscyplinarnych w Ośrodku, o której mowa w piśmie Dyrektor MOW (MOWŚJ/660/12/2011), w pkt 6 („*Podstawę stosowania środków dyscyplinarnych w Ośrodku stanowią zapisy dotyczące kar zamieszczone głównie w Statucie placówki, w wewnętrznych regulaminach i procedurach, które funkcjonują w obrębie Ośrodka*”).

Dokumentacja posłuży do weryfikacji realizacji rekomendacji, wydanych przez Krajowy Mechanizm Prewencji w wyniku wizytacji zapobiegawczej.

Z poważaniem

ZASTĘPCA DYREKTORA ZESPOŁU

Magdalena Chmielak

KANCELARIA ADWOKACKA

Małgorzata HELLER-KACZMARSKA

ul. Poznańska 57/13, 60-852 Poznań, tel (061) 652-96-75, e-mail: mheller@op.pl, BZ WEK SA 6 Oddz. w Poznaniu 74 1090 362 0300 0003 3601 9994, NIP 776 016 53 35

Poznań, 09.03.2012r

RPO-668937/1M

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Zespół „Krajowy Mechanizm Prewencji”
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPE. 2012 -03- 12

ZAL.

3/42

NEF.

1158240

Odpowiadając na pismo z dnia 21 lutego 2012 roku w załączeniu przesyłam pismo własne Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego Dom Miłosierdzia św. Józefa w Kaliszu z dnia 08 marca 2012 roku wraz z załącznikami.

Z poważaniem

Małgorzata Heller-Kaczmarska
adwokat

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy

Dom Miłosierdzia św. Józefa

w Kaliszu

ul. Poznańska 26

62 – 800 Kalisz

tel. / fax. 0-62/767-50-87

e-mail : biuro@mow.kalisz.pl

Kalisz, dn. 08.03.2012r.

MOWŚJ/142/03/2012

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Nawiązując do pisma z dnia 21.02.2012r. skierowanego do Pani Mecenasa Małgorzaty Heller – Kaczmarskiej, pełnomocnika Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego *Domu Miłosierdzia św. Józefa* w Kaliszu, przesyłamy do Państwa w formie załączników kserokopie następujących dokumentów:

1. Statut Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego *Domu Miłosierdzia św. Józefa* z dnia 30.04.2011r.
2. Regulamin Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego *Domu Miłosierdzia św. Józefa* z dnia 18.11.2011r.

Załączone kserokopie dokumentów zawierają treści, stanowiące podstawę funkcjonowania placówki w aspekcie realizowania procesu wychowania resocjalizacyjnego. Stanowią one również podstawę stosowania środków dyscyplinarnych w Ośrodku – według treści pisma z dnia 08.12.2011r.

Z poważaniem

DYREKTOR
MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA
WYCHOWAWCZEGO
[Podpis]
mgr Renata Bujarska